

HODNOCENÍ ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

Můžeme uzpůsobit hodnocení žáka s odlišným mateřským jazykem? Jak žáka hodnotit, aby bylo hodnocení spravedlivé a zároveň motivující? Za co žáka hodnotit, když nerozumí a nemluví česky?

- Tématu se věnujeme na webu [Inkluzivní škola](#).
- Rádi Vám i kolegům poskytneme [telefonickou či e-mailovou metodickou podporu](#).
- Unikl Vám některý informační leták? Kompletní přehled najdete [zde](#).

Legislativa

Při hodnocení žáků s OMJ, jak je uvedeno v § 15 vyhlášky č. 48/2005 Sb., **se podle odst. 2 a 4 úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.**

Hodnocení má respektovat individuální vzdělávací potřeby žáků, při jejich hodnocení v jakémkoliv předmětu tedy přihlížíme také k úrovni jejich jazyka.

Není nutné, aby byl žák nucen zvládat veškeré učivo ve stejném rozsahu jako ostatní spolužáci (navíc může výstupy naplnit také v jiném čase než ostatní spolužáci).

V praxi se osvědčilo spolupracovat také s učitelem češtiny jako druhého jazyka a nastavit vhodnou formu hodnocení společně po domluvě s ním nebo se speciálním pedagogem.

V souvislosti s metodikou MŠMT k Lex Ukrajině je podle individuálních potřeb možné **zčásti nebo zcela nahradit vzdělávací obsah**, a to po nezbytně nutnou dobu bez ohledu na RVP nebo ŠVP. S tím souvisí i jiné nastavení v hodnocení nově přichozích žáků z Ukrajiny.

Jak žáky s OMJ hodnotit

- U žáků s OMJ vždy hodnotíme jejich **individuální pokrok**, neporovnáváme je s jejich vrstevníky. Akademický jazyk si žáci s OMJ průměrně osvojují nejdříve po 5 letech, proto je třeba mít toto na paměti dlouhodobě. Vysvětlíme to i ostatním dětem ve třídě, aby neměly pocit neférového přístupu.
- Pro hodnocení žáků s OMJ je zpočátku nejvhodnější slovní hodnocení. V praxi se dobře osvědčila **kombinace slovního hodnocení** (jasné, srozumitelné motivační sdělení) **a klasického známkování** (je však vhodné se seznámit s rozdíly klasifikace českého vzdělávacího systému a toho v zemi původu, aby se předešlo nedorozumění).
- Zadáváme na každé téma **praktický a zvládnutelný úkol** s ohledem na žákovy jazykové znalosti a dovednosti, ten pak hodnotíme. Můžeme hodnotit např. znalost českých klíčových slov a frází k tématu, správné přiřazení pojmů k obrázkům, tvorbu obrázkové mapy s popisky, spojovačky apod. Inspiraci můžete najít v [pracovních listech](#) nebo na [seminářích METY](#).
- Ačkoli **hodnocení na vysvědčení** v pololetí není povinné, nehodnocení může na žáky působit demotivačně, proto je považujeme za krajní řešení. Na konci školního roku je třeba žáky hodnotit, chceme-li, aby postoupili do vyššího ročníku.
- Pokud je žákovi nahrazen druhý cizí jazyk předmětem ČDJ (ve 3. stupni podpůrných opatření na doporučení PPP), je z něj žák **hodnocen i na vysvědčení**, kde je **ČDJ uveden jako předmět**.

Příklad dobré praxe ZŠ Masarykova Plzeň

"U žáků s OMJ hodnotíme pouze to, co jsme je sami učili, co jsme jim sami zadali a dostatečně procvičili (zafixovali, dali čas na zažití). A to u všech předmětů. Nehodnotíme to, co jen předpokládáme, že by měli umět."